

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 411-10/16-0013/ EPA 1894-VII
Ljubljana, 14. 6. 2017

Državni svet Republike Slovenije je na 52. seji 14. 6. 2017 na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 23/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-N) - druga obravnava

Državni svet predlog zakona **podpira**.

Ustavno sodišče je odločilo, da je prvi odstavek 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj, v nadaljevanju: ZOFVI) v neskladju z Ustavo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 23/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), ker določa, da zasebnim osnovnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, pripadajo proračunska sredstva v višini 85 odstotkov sredstev, ki jih država zagotavlja javnim osnovnim šolam.¹ Novela zakona zato uresničuje ustavno odločbo in opredeljuje pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zasebne šole, da so lahko financirane iz javnih sredstev. Izenačuje se obseg financiranja javnih in zasebnih šol, ki so pridobile javno veljavnost programov. Predlagana določba določa programe na področju vzgoje in izobraževanja, in sicer loči med programi, ki so javno veljavni, in tistimi, ki so pridobili javno veljavnost. Pravico do izvajanja javno veljavnih programov imajo tako javni zavodi in zasebni zavodi s koncesijo, zasebne šole pa izvajajo programe, ki so pridobili javno veljavnost skladno z merili Vlade glede števila in starosti učencev oz. dijakov na določenem območju, posebnosti poselitve, razvojnih posebnosti območja, zlasti pa programske raznolikosti izobraževalnega programa, ki omogoča možnost izbire. Izobraževalni program pridobi javno veljavnost, ko pristojni strokovni svet ugotovi, da je skladen s cilji sistema vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, da zagotavlja enakovreden izobrazbeni standard in da se programsko razlikuje od javno veljavnega izobraževalnega programa tako, da bogati šolski prostor staršem in dijakom omogoča možnost izbire.

¹ Odločba Ustavnega sodišča U-I-269/12

Zakon uvaja obveznost, da nove javno veljavne programe, ki jih sprejme minister in se izvajajo v javnih vrtcih in šolah, uvaja, spremlja in evalvira pristojni javni zavod ves čas trajanja programa in o tem letno seznanja pristojni strokovni svet. Pri tem Državni svet opozarja na možnost zlorabe programske drugačnosti ne glede na opredeljen nadzor nad pridobitvijo oz. izvajanjem javne veljavnosti programa. Predlagatelj je pojasnil, da predlog zakona opredeljuje tudi primer, ko izvajalec izobraževalnega programa tega ne izvaja skladno s cilji sistema vzgoje in izobraževanja v RS. V tem primeru o vpisu šole v razvid odloča Vlada.

Novela ponovno uvaja soglasje ministra k imenovanju ravnatelja. Predlagatelj je namreč ugotovil, da v postopkih imenovanja ravnatelja prihaja do številnih nejasnosti in visoke stopnje tveganja nasprotja interesov in nedovoljenega vplivanja na postopek, na kar je opozorila tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Novela tako ndr. določa obveznost izločitve kandidata za ravnatelja iz postopka imenovanja. Državni svet ob tem opozarja na dileme, ki se ponekod pojavljajo pri imenovanju ravnateljev, zlasti zaradi vpliva aktualne politike oz. vpliva lokalne skupnosti, kadar je ta ustanoviteljica vrtca ali šole. Strinja se, da je tako občutljivo področje treba bolj natančno opredeliti. Državni svet poudarja, da se poskusom vplivanja na imenovanje ravnatelja tudi v prihodnje ne bo moč povsem izogniti in hkrati ugotavlja, da je za uspešno pedagoško delo na šolah nujno sodelovanje ravnatelja in učiteljskega zbora ter da se pri imenovanju poleg zakonskih pogojev upoštevajo prioritete kakovostnega izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa.

Državni svet še ugotavlja, da se v predlogu novele dosedanji pomočnik vzgojitelja spremeni v vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja, saj je po ugotovitvah stroke že davno presežena delitev na dejavnosti posebej za pomočnika vzgojitelja in posebej za vzgojitelja. Državni svet tako podpira uveljavitev večletnega prizadevanja predstavnikov zaposlenih za izenačitev njihovega statusa.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik dr. Zoran Božič.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik